

S. CERUT:

Nekaj misli o organizaciji „Učiteljskega pevskega zbora“.

(Dalje.)

Pomavljam, ni nam treba ne daljnih razmišljaj, ne anket in ne »previdnega« odlašanja. Zbor in uspeh primorskih tovarišev naj nam bo vzgled.

Ker sem bil sam član tega zborat, hočem podati tu nekaj navodil in nasvetov, ki so se obnesli tukaj obstoja že večkrat omenjenega zborat.

K zboru naj pristopijo:

1. oni, ki imajo posluh in glas;
2. oni, ki imajo res veselje do petja;
3. oni, ki se ne strašijo dolgih poti, neugodnega vremena in drugih sovražnikov komodnosti.

4. oni, ki so fizično krepki, da jim vaja trajajoča več ur, ne dela težkoč. O zboru samem pa tole: Ni priporočljivo ustanavljanje samostojne okrajne pevske zbole, in sicer enega v Ljubljani, drugega morda v Novem mestu in dva v mariborski oblasti; sedeža tema dvema doljijo tamošnji tovariši. Veliko boljše pa bi bilo, če bi imeli tukaj šolskega leta le zborat: Maribor - Ljubljana, ki naj bi imela v velikih, božičnih in velikonočnih (in morda še drugih) počitnicah skupne vaje, istočasno pa tudi eden ali dva nastopa, da bi bili kriti vsaj delni stroški.

Ni pa s tem rečeno, da se ne morejo vežbati pevci v posameznih odsekih ali krožkih.

Sedaj pa še nekaj delegatom v posmek:

Učiteljski pravnik.

— § Učitelji in predavatelji so prosti ob zborovanju okrajnih učiteljskih društov. Na prošnjo UJU in na osnovi čl. 110. čin. zakona je izdal g. minister prosvete odločbo:

1. da so na dan, kadar se vrše zborovanja okrajnih učiteljskih društov s predavanji v svrhu učiteljskega nadaljnega izobraževanja, vsi udeleženci društva oproščeni pouka za ta dan;

2. tudi učitelji, ki predavajo na teh zborovanih so pouka prosti, četudi ne pripadajo dotičnemu društvu.

Upravitelji so dolžni pravočasno obvestiti nadzornika o udeležencih, ki morajo upravitelju prinesi potrdilo, da so se res udeležili zborovanja. (O. N. br. 30.780 od 2. junija 1925).

Splošne vesti.

— Prihodnja številka »Učit. Tovariša« izide 1. julija, zato prosimo dopisnike, da pravočasno pošljejo dopise, ker zaključimo redakcijo v ponedeljek 29. junija.

— Ne zadušite nas! V zadnjem času je pričelo deževati odlok, da je že grdo. Šolske upravitelje bo zadušil ta birokratizem in jih degradiral na navadne pisarje. Učiteljstvo se pritožuje, da se sila moti pouk in da nima miru v razredu pred odloki. In res, upravičeno se pritožuje! Okrajni nadzorniki komaj dihajo. Trpe nadzorniki, trpe upravitelji, trpi šola in pouk, trpi učiteljstvo. In vse mora iti z obratno pošto. Izmožgavanje dece v razne namene je že neznošno in kadar se ne more drugače uveljaviti, gre k šolski upravi, da ona pritisne na učiteljstvo, da dela in pritska na mladino. Ne zadušiti nas — samo to vam pravimo vsem!

— Odkrito besedo je spregovoril na naslov mnogih, ki radi kritizirajo, na zborovanju Učiteljskega društva za Maribor in okolico nedavno g. oblastni šolski nadzornik Schell, ko je povdral, da učiteljstvo v Mariborski oblasti nima vzroka, da bi se pritoževalo, da so strankarsko-politični vplivi sodelovali pri zadnjih učiteljskih imenovanjih. — Za pritegnitev učiteljskega zastopnika k posvetovanju manjka pravne podlage, ni pa to nobena nesreča za učiteljstvo, ker so njegove interese v polni meri zastopali šolski referenti. Pri ogromnem številu prisilcev seveda ni mogoče ustrezti vsem. Premeščenih je bilo v Mariborski oblasti le malo učnih oseb in tudi te iz službene potrebe in v prid šole. — Končno se je dotaknil pritožb nekega tovariša v Stanovskem glasilu, da se mu ne nakaže povišica. Seveda pritožnik zamolčuje, da je proti njemu uvedena disciplinarna preiskava in da je to edini vzrok, da še ni prejel povišice. — Želeti je, da bi se vedno in povsod govorilo tako odkrito in resno! — Tako piše »Tabor« z dne 14. junija t. l. Priznavamo, da

Ne pozabite finančne podlage! Dokler se ne bodo plačevali potni stroški in prenočišča, ne pridevemo do trdnega zborata — odvisen bo vedno od trenutnega razpoloženja. Zato naj delegacija sprejme načelo: Pevci se ne smejno gmotno žrtvovati za vso organizacijo, ampak žrtve naj nosijo vsi člani enako.

V vsakem kraju, kjer bi imel pevski zbor vaje (vedno v takem kraju, kjer so stanovanja na razpolago), naj se zbere odsek iz pevcev samih, ki naj bi vodili izkaz brezplačnih prenočišč, ki jih dajo pevcem učiteljstvu naklonjene družine. Mnogo je takih, katerim ne bo treba poskrbeti prenočišča; imajo v mestu sorodnike ali znance. A tudi o teh prenočiščih je omejenemu odseku voditi natanko evidenco.

Velikega pomena je tudi izbira predvodje, za skupni zbor namreč, ki bo zbor pripravil za nastop. Najboljše bi bilo, če bi se o tem pogovorili na sestanku celega zborata ali pa bi to rešil odbor pevskega zborata sporazumno z našimi poklicnimi glasbeniki. Veliko, temeljno napako bi napravili, če bi dalj zbor v roke človeku, ki ni glasbenik — še manj pa umetnik.

Predolg bi bil, ako bi hotel razpravljati o celotni strukturi te ustanove in tudi — prezgoden. Prej moramo zbor še ustanoviti. Zato na delo vsemi, ki čutite potrebo do udejstvovanja in smisel za lepoto.

si z netočnimi poročili dopisniki samo poslabšajo svoj položaj in tudi listu škodujo. Proti takim dopisnikom bomo brezobjarni, kakor so oni do lista. — Za pritegnitev učiteljskih zastopnikov je pa dana sedaj vsa pravna podlaga in tudi pravica, tako v ljubljanski, kakor v mariborski oblasti.

— Še letošnjo jesen boste imeli na razpolago garderobo, če ne boste pozabili, česa Vas je na obeh zadnjih zborovanih prosil tajnik narodno-prosvetnega odseka. Takož v začetku počitnic poščite po omaraču razno staro oblike, ki je ne boste rabili nikdar več, in jo pošljite Upraviteljstvu dekliske osnovne šole v Kamniku. Vse, prav vse bi prišlo prav, od obnošenih solnčnikov do bluze in krišči in klobuka. Obilnih in skorajšnjih pošiljatev prosi Narodno-prosvetni odsek za kamniški okraj.

— Všetje vojnih let. Pod tem naslovom prinaša dnevno časopisje alarmantne vesti, da je rešil državni svet ugodno tozadevne pritožbe in bega s tem uslužbence v največji meri. Pojasnjujemo sledi: Državni svet je dejansko ugodil nekaterim javnim nameščencem, ki so se pritožili. Nimamo pa nobenega konkretnega slučaja v rokah, ker nam žal klub prizadevanju niso prizadeti dopolnili rešitve. Tudi nij izšla do sedaj še nikaka splošna tozadevna odločba.

— Zavedno učiteljstvo — na kočevske šole! Članek, priobčen pod gornjim naslovom v 22. številki »Učit. Tovariša« je bil slabo komentiran na zborovanju okrajnega učiteljskega društva za kočevski okraj, ker, da žali učiteljstvo nemške narodnosti. Ni bil to nameen članka in v lažje razumevanje odlomek ... odtegnilo mladino pangermanskemu vplivu, ki ga širi v teh krajih službujoče nemško-nacionalno učiteljstvo itd. — pojavljamo v ... odtegnilo mladino pangermanskemu vplivu, ki ga je širilo v teh krajih službujoče nemško-nacionalno učiteljstvo itd. Da bo mir v hiši!

— Vsem predsednikom okrajnih učiteljskih društev smo poslali obrazce, ki jih morajo izpolnit, zaradi sestave poročila. Nujno prosimo, da jih takoj izpolnijo in nemudoma odpšljijo do določenega dneva, t. i. najkasneje do 26. t. m.

— Prosimo! Vsi oni, ki so sprejeli statistično polo o narodno-prosvetnem delu v kamniškem okraju, naj jo pošljejo izpolnjeno čimprej tajniku E. Tiranu v Moravče, ki jo nujno rabi za sestavo skupne statistike. — Pokrajinska skupščina je pred vratmi!

— Vpisovanje v I. letnik državnega moškega učiteljsiča v Ljubljani za šolsko leto 25/26 se vrši dne 30. junija od 8.-10. ure. Vpisati se morajo le učenci, ki so napravili nizki tečajni izpit na srednji ali končni izpit na meščanski šoli. Prinešo s seboj izpričevalo in krstni list.

— Sv. Lenart v Slov. gor. Ravnateljstvo tuk. meščanske šole naznana, da bo vpisovanje učencev in učenk za šolsko leto 1925/1926 od 28. junija do 5. julija t. l. Za sprejem v I. razred se zahteva z dobrim uspehom dovršeno 4. šolsko leto na osnovni šoli. Novi učenci naj pridejo k vpisovanju v spremstvu staršev in naj prineso s

seboj zadnje šolsko izpričevalo in krstni izpit. V 1. razred pa lahko vstopijo tudi tisti učenci, ki so dovršili že 5., 6., 7., ali 8. šolsko leto. Da bo poset šole omogočen vsem slojem, je ravnateljstvo preskrbelo, da dobri večina učencev vse šolske potrebsčine v šoli. Ravnateljstvo posebej načrta gg. upravitelje in učitelje-ice sodnega okraja Sv. Lenart v okolici, da v šoli učence in njihove starše zainteresirajo za meščansko šolo, ki je v tem okraju prepotrebna, z obrazložitvijo potemna mešč. šole za prihodnost kot poseben tip nižje srednje šole.

— Sv. Lenart v Slov. gor. Meščanska šola pri Sv. Lenartu v Slov. gor. priredi od 21. do 28. t. m. razstavo pismenih in risalnih izdelkov ter ročnih del v risalnici in dveh razredih. Razstavljeni bodo izdelki iz vseh predmetov in knjigodstva; občinstvo prijazno vabi k ogledu razstave; — Ravnateljstvo.

— Za Jugoslovensko Matico je načrta šola na Čatežu pri Brežicah 191.5 Din in za francoski dan 30. Din. — Teh zbirki ne objavlja uredništvo, temveč jih prejme od Jug. Mat. — Op. ured.

— Našemu članstvu! V zadevi šolskega zakona se obračajo razna okrajna društva na poverjeništvo. Našemu članstvu sporočamo, da je naše poverjeništvo v stalnem stiku tako s centralo UJU kakor tudi s parlamentarnimi in raznimi vplivnimi krogovi v Beogradu ter jim neprestano dostavlja pismo in brzovarno zahteve učiteljstva. Poverjeništvo se v polni meri zaveda resnobe položaja in sedanje kritične dobe.

— Sprejem v prvi letnik učiteljsič. Z oziroma na objavo v slovenskih listih, da se v prvi letnik učiteljsič sprejemajo le oni, ki so napravili zaključni izpit na meščanskih šolah, se nam od uradne strani poroča, da je minister prosveće izpremenil za ljubljansko in mariborsko oblast svoj odlok in odredil, da se za šolsko leto 1925/26 na državna učiteljsiča ljubljanske in mariborske oblasti smejo izjemoma sprejeti ob sprejemnem izpitu v prvi letnik tudi gojenci, ki so dovršili le trirazredno meščansko šolo. To pa le iz tega vzroka, ker v šolskem letu 1924/25 meščanska šola v Sloveniji še ni bila splošno organizirana kot štirirazredna.

— Maturanti mariborskega učiteljsiča iz 1. 1880. in 1881. obrnute se za 3. julija t. l. v zadevi prenočišča v Soštanji sami na tov. ravnatelja Trobeja in kdor nima svoje legitimacije za polovično vožnjo, si oskrbi isto pri svojem učiteljskem društvu, ki velja obenem tudi za skupščino UJU. Na zdravo polnoštevilno in veselo snidenje. — B. R. N.

— Odlikovani so bili za 25-letno vestno službo gasilski ideji s srebrno medaljo za drž. zasluge med drugimi tudi sledeči učitelji na štajerskem delu Slovenije, in sicer: Anton Porekar — Hum; Fran Pristovšek — Ljubljana; Iv. Sorčan — Hrastnik in Tomislav Stani — Ruše nad Mariborom.

— Novomeško učiteljsko društvo. Članstvo, ki prejme te dni položnice, se pozivlja, da plača vsaj polletno članarino za okrajno učiteljsko društvo. Kdor ne bi do 6. julija plačal, ga črtamo iz imenika. Letna članarina je 130 Din. — Odbor.

— † E. Bohinc. V Ljubljani je umrl t. l. E. Bohinc, učitelj v pok. Zadnjo službo je opravljal pri mestnem šolskem svetu v Ljubljani. Bil je vrl tovariš. Naj v miru počiva! Preostalim naše sožalje.

— Društvo učiteljev opozarja vse one učitelje, katere so se priglasile za higijenski tečaj, da se zbvere dne 1. julija točno ob 8. v Decembru domu za šentpetersko vojašnico Priglašenke za gospodinjski tečaj in naj se pa zberi istega dne točno ob 8. v gospodinjski šoli v Mladki. Dolžnost vsakterje je, da redno in točno obiskuje tečaj, v katerega se je javila. Onim, katere so se zglašile za stanovanje, je Društvo učiteljev preskrbelo stanovanje v Mladki.

— 30-letnica. Tovariši maturanti mariborskega učiteljsiča iz leta 1895. praznujejo svojo tridesetletnico v soboto 8. avgusta t. l. in to, kakor se je večina izrekla, v Mariboru. Zglasitev in tozadevne predloge sprejema Ivan Klementič, Maribor-Krčevina.

— Osnovna šola v Litiji priredi v proslavo Vidovega dne, t. j. 27. junija po cerkvenem opravilu v Sokolskem domu slavnostno akademijo. Program sestoji iz nagovora, petja in deklamacij, telovadnega nastopa in državne himne. Iste dne ob 20. uri zvečer ter naslednji dan, v nedeljo 28. t. m. ob 17. uri popoldne se pa vrši mladinska igra »V kraljestvu palčkov«. Tovariši in tovarišice dobrodošli.

— Osnovna šola v Litiji je nabrala v tekočem šolskem letu 168 Din za Jugoslovensko Matico, za Francoski dan pa 102.75 Din. Mladim darovalcem in darovalkam srčna hvala!

— Sladki vrh. Dne 28. junija 1925 se vrši ob 3. uri popoldne šolarska veselica na šoli Sladki vrh. Na vzporedu so: deklamacije, petje in ena igra. Sosedni tovariši(ice) se vlijudno vabijo, da veselico posetijo. Posebnih vabil se ne bo razpoložil.

— Podaljšanje železniških objav. Ministerstvo za promet je odobrilo, da se morejo izdajati objave za polovične vozne karte državnim nameščencem, upokojencem in rodbinskiim članom navedenih še nadalje, in sicer do 31. julija 1925. Ta rok se ne bode več podaljšali.

— »Ljubljanski Zvon« je naprodaj, in sicer letniki: 1899., 1901., 1903., 1906., 1908., 1912., 1917., 1918. in dunajski letnik 1879. — Vprašanja do uprave našega lista.

Imenovanje.

— i Učiteljska nameščenja. Na predlog prosvetnega oddelka pri velikem županu ljubljanske oblasti in na temelju čl. 71. zakona o činovnikih so nameščeni: Za stalnega šolskega upravitelja v Dolnji Topli Rebri s pravom činovnika II/3 Maksimir Rozman, šolski upravitelj v Strugah; za stalno učiteljico na deklinski osnovni šoli v Ribnici (II/3) Ivana Merhar, učiteljica v Strugah; za stalnega učitelja v Starem logu pri Kočevju (II/3) Stanko Tavželj, učitelj v Kočevju; za stalnega učitelja v Kočevju (II/4) Simon Gorišek, učitelj v Velikih Poljanah; za stalnega šolskega upravitelja v Velikih Poljanah pri Kočevju (II/4) Boris Boc, učitelj v Brigi; za stalno učiteljico-upraviteljico v Brigi pri Kočeviu (II/3) Ana Košča, učiteljica v Banji Loki; za stalno učiteljico na Starem trgu pri Ložu (II/3) Terezija Šušteršič, učiteljica v Mozljiju; za stalnega šolskega upravitelja v Hlinjah pri Novem mestu (II/4) Anton Krische, učitelj v Starem logu; za učitelja v Blokah-Novi vasi (okraj Logatec) (II/5) Walter Erker, učitelj v Dolnji Topli Rebri; za stalnega učitelja v Cerkljah (II/3) Robert Herbe, učitelj v Spodnjem Logu; za stalno učiteljico v Šmarjeti pri Krškem (II/4) Avgusta Lobe-Bernik, učiteljica v Oneku. — S kraljevim ukazom na temelju čl. 52. in 71. zakona o činovnikih sta nameščena v Strugah (okraj Kočevje); za stalnega šols

Grupe predmeta:

I. grupa: narodni jezik s književnošču, povijest i zemljopis; II. grupa: tudi jezik (njemački ili francuski ili talijanski), narodni jezik s književnošču i povijest; III. grupa: prirodopis (zoologija, botanika, mineralogija i geologija), geografija i kemija; IV. grupa: matematika, fizika i kemija; V. grupa: sve vrste crtanja, načrtna geometrija i matematika.

Za svaku grupu primit će se do 20 kandidata. Na natječaj mogu se javiti učitelji in učiteljice iz cijele kraljevine Srbija, Hrvata i Slovenaca. Kandidati, koji žele izučavati II. grupu predmeta, označit će u svojoj molbi, koji od tri navedena tudja jezika žele da izučavaju. Kod upisa u ovu školu treba da pokažu prethodno dovoljnu spremu iz dotičnog tudje jezika, da bi ga mogli s uspjehom izučavati. Primljeni kandidati bit će službenim putem obaviješteni o primanju i početku predavanja.

Prema čl. 7. uredbe o višoj pedagoškoj školi primljeni učitelji i učiteljice, ako se nalaze u državnoj službi, zadržavaju pravo na platu i ostale prinadležnosti, koje od države primaju, za vrijeme školovanja u ovoj školi.

U Zagrebu, 15. juna 1925.

Rektorat Više Pedagoške škole v Zagrebu.

Rector:
Dr. S. Bosanac s. r.

Podmladek Rdečega Križa.

Učiteljski tečaj za ročna dela v Ljubljani.

Za ta tečaj se je prijavilo 100 prosilcev (prosilk). Sprejetih jih je bilo 44, in sicer za kartonajo in knjigoveštvo 16, za pletarstvo 14 in za mizarstvo v zvezi s strugarstvom in rezbarstvom 14.

O sprejem so bili dotočniki (dotičnici) že posebej obveščeni. Ako bi se kdo ne mogel udeležiti tečaja, naj to takoj sporoči oblastnemu odboru, da more ta pravočasno določiti drugega.

Obvestila so se poslala šolskim upraviteljstvom (ravnateljstvom), ki naj jih takoj dalje izroče.

Kdor ni dobil takega obvestila, naj smatra, da ni bil sprejet.

Tečaj bo trajal od 6. julija do 8. avgusta 1925 in ne od 13. julija do 14. avgusta, kadar je bilo prvočasno določeno. Pouk se bo vršil vsak dan od 7.—11. in od 15.—19.

Sprejeti učitelji (učiteljice) naj se torek zglaše v pondeljek, dne 6. julija 1925 ob 8. uri dopoldne v delavnici na tehniški srednji šoli v Ljubljani.

Brezplačne železniške karte se jim bodo poslale naknadno, ako se bodo dobile.

Naša gospodarska organizacija.

—g Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani je prejelo v preteklem tednu, in sicer so vplačali: Christopher Josip, ravnatelj zasebnega učnega zavoda v Ljubljani, 50 Din povodom izvršene mature sina Dragotina; upraviteljstvo deške osnovne šole v Mostah pri Ljubljani 53.50 Din; članarine à 10 Din po »Učiteljskem društvu za kranjski šolski okraj« učiteljice: Urbančič Franja, Jaklič Pavla, Bizjak Jerica, Bradaška Albinha, Pišek Franja, Savnik Olga, Pipan Teresija, šolska upraviteljica Puc Franja in učitelj Završnik Stanislav, vse iz Kranja; šolski upravitelj Jerše Josip in učiteljica Pilbach Ana iz Naklega; šolski upravitelj Lipovec Josip in učiteljica Bratinha Milena iz Voklega; šolski upravitelj Luzznar Fran in učiteljica Mally Ana s Primskovega; učiteljica Povšnar-Zalokar Julka iz Kokre; učiteljica Malenšek Marija iz Predoselj, šolski upravitelj Jocif Peter, učiteljica Jocif Angela in Vester Cilka ter učitelj Inkret Alfonz iz Preddvora; šolski upravitelj Rojina Fran, učitelj Rojina Mirko in Rant Fran iz Šmartna pri Kranju; šolski upravitelj Vidic Anton iz Velosevga, šolski upravitelj Slapar Jakob in učiteljica Slapar Franja iz Olševka, šolski upravitelj Tomič Avgust iz Mavčič, šolski upravitelj Lovše Anton iz Podbrezij, šolski upravitelj Demšar Ivan iz Žabnice, šolski upravitelj Završnik Karel iz Dupelj, šolski upravitelj Mihelčič Ivan, učiteljice Kušar Ana, Pagon Berita in Oblak Rozalija iz Sele; šolski upravitelj Primožič Josip

iz Sorice, šolski upravitelj Kokalj Janko in učiteljica Zupančič Jela s Poljan, šolski upravitelj Svičarič Zdravko z Jezerskega, šolski upravitelj Paternost Hinko in učiteljice: Mally Tončka, Matko Berta, Šavnik Renata ter Pipan Gabrijela iz Tržiča; šolski upravitelj Bertoncelj Josip iz Kovorja; učiteljica Schwickerter Jerica iz Trboj, Novak Alojzij, ravnatelj meščanske šole Ljubljana VII; učiteljica Zupančič Karolina iz Križ pri Tržiču, učiteljica Košar Ivana iz Šenčurja, učitelj Horvat Rudolf iz Škofje Loke, učitelj Štefe Janko in Pavlovec Milan iz Cerkev in učitelj Kregelj Mirko iz Železnikov; skupaj 530 Din; Vita Zupančič, strokovna učiteljica v Ljubljani, 10 Din članarine; Jakob Žebre, šolski upravitelj v pok. v Ljubljani, 10 Din članarine; Demšar Ivan, šolski upravitelj v Žabnici, 10 Din članarine. Prisrčna hvala! Letošnji prispevki znašajo 5818 Din.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani.

Frančiškanska ulica 5t. 6.

Ocene.

—k Stanko Premrl: Štirje ženski dvospredni spremiščevanje klavirja na besedilo Karla Široka. I. Pojdimo spat, 2. Starček rom na goro, Ježus je majhen, 4. Tri kaplice kriji. Ob dvajsetletnici društvenega obstoja založilo in izdalo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Vsako pomnoževanje prepovedano. Izdajo in litografiante glasove (soprani in alii) razpošilja založnik. Štiri ljubka, narodno nabožna besedila tržaškega pesnika Široka z melodijo, v narodnem tonu zloženo Premrlovo glasbo. Primerne so za izvajanje na koncertih, dobradošče bodo pa zlasti šolskim zborom, ker so lahke. Izdajo, ki je krasno litografiранa in ima mično zunanjø opremo toplo priporočamo v nakup pevskim zborom in šolskim vodstvom.

—k Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Izšla je junija Številka, v kateri je objavljena na šestih straneh E. Adamičeva balada za mešani zbor »Vragova nevesta« na narodno besedilo. »Zbori« so v kratkem času svojega obstoja nudili narodnikom izbrane teže in lahke pesmi za koncertne vzporedne. List se z bogat vsebine sam priporoča. Naročajte ga po dopisnicu na naslov pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani.

Iz naše stanovske organizacije.

Iz Poverjeništva UJU — Ljubljana.

POKRAJINSKA SKUPŠČINA V SOŠTANJU.

Delegati:

XVII. Dolenjelendavsko učiteljsko društvo:
Del.: 82. Peternel Ljudevit — Dol. Bistrica, 83. Novak Jože — Dolga vas — Nam.: 82. Cepuder Leo — Melinci, 83. Žerjav Albert — Turnišče.

XVIII. Ljubljansko okoliško društvo:
Del.: 84. Korbar Avgust — Gornja Šiška, 85. Urbančič Anton — Horjul, 86. Macarol Josip — Šmartno, 87. Vidmarjeva Bogomila — Moste. — Nam.: 84. Golé Josip — Št. Vid. 85. Trošt Fran — Dev. Mar. v Polju, 86, 87. —?

XIX. Ormoško učiteljsko društvo:

Del.: 88. Rajšp Josip — Ormož, 89. Porekar Vlado — Hum. — Nam.: 88. Brataničeva Franja — Ormož, 89. Megla Milan — Runc.

XXX. Šaleško učiteljsko društvo:

Del.: 90. Stopar Vinko — Velenje, 91. Tajnik Miloš — Šoštanj. — Nam.: 90. Vrečko Martin — Šoštanj, 91. Rakovec Iva — Velenje.

XXXI. Kranjsko učiteljsko društvo:

Del.: 92. Horvat Rudolf — Škofja Loka, 93. Rant Franc — Šmartno pri Kranju, 94. Završnik Stanko — Kranj. — Nam.: 92. Luznar Fran — Primskovo, 93. Piškova Franja — Kranj, 94. Malenšekova Marija — Predoselje.

Delegatov ni javilo še eno društvo, in pričakujemo, da stori to takoj, da bo stvar v redu.

Dolžnost vseh prijavljenih delegatov je, da pridejo na pokrajinsko skupščino, sodelujejo v odsekih in vztrajajo na delegacijskem zborovanju.

STALNI ČLANI ODSEKOV.

I. Stanovska politična odsek: Dostal Rudolf, Lapajne Josip, Rajšp Josip; namestnika: Jamšek Fran, Brinar Fran.

II. Gospodarski odsek: Fege Mirko, Voglar Fran; namestnika: Smajdek Ivan, Klemenčič Josip.

III. Kulturno-pedagoški odsek: Flerer Pavel, Šega Ivan, Karbaš Fran; namestnika: Šilih Gustav, Martinc Fran.

IV. Tiskovni odsek: Dimnik Ivan, Hren Anton, Zupančičeva Vita; namestnika: Hudě Drago, Môderndorfer Vinko.

V. Narodno-prosvetni odsek: Rus Vilibald, Plesničar Pavel, Godčeva Marija, Ločniškar Fran; namestnika: Grum Rado, Dominko A.

VI. Odsek za stanovski naraščaj: Luznar Mirko; Kožuh Mirko in Bračičeva Milka za Maribor; Škulj Andrej in Likozarjeva Anica za Ljubljano; namestniki: Alt Aleksander, Milčinski Angela, Legat Stanko, Waschettova Ilka.

VII. Odsek za obmejno šolsko društvo: Močnik Peter, Štravs Karel, Mencin Rudolf, Peternel Ludovik; namestniki: Lešnik M., Pučelik Mir., Mavrič K.

VIII. Stanovsko-obrambni odsek: Gnas Anton, Šumer Hinko, Knaflč Radoslav; namestnika: Ivanjšič Ljudevit, Majcen Mirko.

Dolžnost odsekovih članov je, da se udeleže pokrajinske skupščine in razprav v odsekih dne 4. julija dopoldne in popoldne. Ako kak član ne more priti na skupščino, naj pravočasno obvesti poverjeništvo, da vpovaliči namestnika.

Gibanje okrajin držav v Sloveniji.

Poročila:

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v sredo, dne 11. marca 1925 ob 10. uri v Radomljah. Od 77 članov jih je bilo navzočih 42.

Otvoritev. Predsednik tovariš Petrovčec je otvoril zborovanje ter pozdravil navzoče, imenoma okrajnega šolskega nadzornika Miroslava Pretnarja, tovariša Josipa Lapajneta in novo vstopivše člane.

Prebrali so se došli dopisi, izmed katerih je najvažnejši okrožnica društva za učiteljski naraščaj. Priporoča se članstvu vstop v to društvo, kateremu se plačuje mesečno 3 Din.

Nato se je prebral in odobril zapisnik občnega zabora.

Poročila. Tovariš Josip Lapajne je nato poročal o uspehu ankete za novi šolski zakon. Njegovim izvajanjem je učiteljstvo pazljivo sledilo in končno se je sprejelo soglasno nekaj izpreminjevalnih predlogov.

Za pomlad in poletje!

P. n. učiteljicam priporočamo ravnokar došle angleške in francoske novosti za letne kostume kakor: Etamin, Eponge, Frotir, Crepe, Voile de laine i. t. d.

Ugodni plačilni pogoji na obroke!

Na željo se pošljejo vzorci.

A. & E. Skaberne.

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Predlogi Na predlog tov. Tirana se je soglasno voli sledeći narodno-prosvetni odsek za kamniški okraj: Marija Rupnikova, Julij Mayer, Anton Arrigler, Ernest Tirau, Jelo Janežič.

Sklep. Končno se je tovariš predsednik zahvalil poročevalcu in zborovalcem ter zaključil zborovanje.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŽIŠKO DOLINO je zborovalo 4. aprila t. l. v Prevaljah.

Predavanje. Na željo zborovalcev se je obravnaval kot edini predmet projekt osnovnošolskega zakona. V svojem obširnem kritičnem poročilu se je dotaknil tov. Mencin vseh važnejših določb, zlasti vseh spornih in onih, ki jih moramo načelno pozdraviti ali odkloniti. Nato so se točko za točko v živalni debati prešetavali pomembnejši členi zakonskega projekta in stavili razni spreminevalni predlogi in zahteve. Omenjam, da so se zborovalci izrekli za pričetek šolske obveznosti z dovršenim 7 starostnim letom, za jasnejše določbe o ločitvi šolske od politične uprave, za razne dodatke in spremembe glede določb o sestavi šolskih korporacij, glede šolskih vrtov in upraviteljskih doklad, za disciplinski postopek, ki bi izključeval ministra prosvete kot prizivno inštanco in drugo.

Sklep. Po skoro peturni obravnavi šolskega zakona sta bila končno pri točki »Slučajnosti« še sprejeta dva predloga, kojih eden se izreka za brezplačno zdravljenje državnih uradnikov po uradnih zdravnikih v krajih, kjer ni javne bolnice in za pravico upokojencev do polovične voznine na državnih železničah, kojih drugi pa ugotavlja z ozirom na slučaj tov. Lešnika naše stališče napram premestitvam po čl. 71. urad. zakona in naroča odboru, da formulira to naše stališče v posebni resoluciji.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu Ob petdesetletnici IV. letnikov, pride na vrsto.

Odgovorni urednik: Franc Strukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

TOVARIŠICA-TURISTKA

bi hodila po planinah, in sicer kmalu po sklepu šole? Prijava z navedbo izhodišča je poslati na „Upravnštvo lista“.

HUMEKOVA ROČNA ŠOLSKA KNJIGOVEZNICA

je pravkar izgotovljena in opremljena z vsem orodjem in pripomočki, ki so potrebni za vezavo knjig.

Ročna šolska knjigoveznica je zložljiva v malem ročnem zaboljku in je zato posebno primerna za prenašanje iz kraja v kraj.

Ročna šolska knjigoveznica je opremljena v prvi vrsti za vezavo knjig v šoli, potom šolske dece, za rokotvorni pouk.

Ročna šolska knjigoveznica služi lahko tudi za rokotvorni pouk v lepenkarstvu, ker ima vse potrebno orodje tudi za to panogo rokotvorbe.

Knjigoveznica

Grupe predmeta:

I. grupa: narodni jezik s književnošču, povijest i zemljopis; II. grupa: tudi jezik (njemački ili francuski ili talijanski), narodni jezik s književnošču i povijest; III. grupa: prirodopis (zoologija, botanika, mineralogija i geologija), geografija i kemija; IV. grupa: matematika, fizika i kemija; V. grupa: sve vrste crtanja, načrtna geometrija i matematika.

Za svaku grupu primit će se do 20 kandidata. Na natječaj mogu se javiti učitelji in učiteljice iz cijele kraljevine Srbija, Hrvata i Slovenaca. Kandidati, koji žele izučavati II. grupu predmeta, označit će u svojoj molbi, koji od tri navedena tudja jezika žele da izučavaju. Kod upisa u ovu školu treba da pokažu prethodno dovoljnu spremu iz dotičnog tudje jezika, da bi ga mogli s uspjehom izučavati. Primljeni kandidati bit će službenim putem obaviješteni o primanju i početku predavanja.

Prema čl. 7. uredbe o višoj pedagoškoj školi primljeni učitelji i učiteljice, ako se nalaze u državnoj službi, zadržavaju pravo na platu i ostale prinadležnosti, koje od države primaju, za vrijeme školovanja u ovoj školi.

U Zagrebu, 15. juna 1925.

Rektorat Više Pedagoške škole v Zagrebu.

Rector:
Dr. S. Bosanac s. r.

Podmladek Rdečega Križa.

Učiteljski tečaj za ročna dela v Ljubljani.

Za ta tečaj se je prijavilo 100 prosilcev (prosilk). Sprejetih jih je bilo 44, in sicer za kartonajo in knjigoveštvo 16, za pletarstvo 14 in za mizarstvo v zvezi s strugarstvom in rezbarstvom 14.

O sprejem so bili dotočniki (dotičnici) že posebej obveščeni. Ako bi se kdo ne mogel udeležiti tečaja, naj to takoj sporoči oblastnemu odboru, da more ta pravočasno določiti drugega.

Obvestila so se poslala šolskim upraviteljstvom (ravnateljstvom), ki naj jih takoj dalje izroče.

Kdor ni dobil takega obvestila, naj smatra, da ni bil sprejet.

Tečaj bo trajal od 6. julija do 8. avgusta 1925 in ne od 13. julija do 14. avgusta, kadar je bilo prvočasno določeno. Pouk se bo vršil vsak dan od 7.—11. in od 15.—19.

Sprejeti učitelji (učiteljice) naj se torek zglaše v pondeljek, dne 6. julija 1925 ob 8. uri dopoldne v delavnici na tehniški srednji šoli v Ljubljani.

Brezplačne železniške karte se jim bodo poslale naknadno, ako se bodo dobile.

Naša gospodarska organizacija.

—g Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani je prejelo v preteklem tednu, in sicer so vplačali: Christopher Josip, ravnatelj zasebnega učnega zavoda v Ljubljani, 50 Din povodom izvršene mature sina Dragotina; upraviteljstvo deške osnovne šole v Mostah pri Ljubljani 53.50 Din; članarine à 10 Din po »Učiteljskem društvu za kranjski šolski okraj« učiteljice: Urbančič Franja, Jaklič Pavla, Bizjak Jerica, Bradaška Albinha, Pišek Franja, Savnik Olga, Pipan Teresija, šolska upraviteljica Puc Franja in učitelj Završnik Stanislav, vse iz Kranja; šolski upravitelj Jerše Josip in učiteljica Pilbach Ana iz Naklega; šolski upravitelj Lipovec Josip in učiteljica Bratinha Milena iz Voklega; šolski upravitelj Luzznar Fran in učiteljica Mally Ana s Primskovega; učiteljica Povšnar-Zalokar Julka iz Kokre; učiteljica Malenšek Marija iz Predoselj, šolski upravitelj Jocif Peter, učiteljica Jocif Angela in Vester Cilka ter učitelj Inkret Alfonz iz Preddvora; šolski upravitelj Rojina Fran, učitelj Rojina Mirko in Rant Fran iz Šmartna pri Kranju; šolski upravitelj Vidic Anton iz Velosevga, šolski upravitelj Slapar Jakob in učiteljica Slapar Franja iz Olševka, šolski upravitelj Tomič Avgust iz Mavčič, šolski upravitelj Lovše Anton iz Podbrezij, šolski upravitelj Demšar Ivan iz Žabnice, šolski upravitelj Završnik Karel iz Dupelj, šolski upravitelj Mihelčič Ivan, učiteljice Kušar Ana, Pagon Berita in Oblak Rozalija iz Sele; šolski upravitelj Primožič Josip

iz Sorice, šolski upravitelj Kokalj Janko in učiteljica Zupančič Jela s Poljan, šolski upravitelj Svičarič Zdravko z Jezerskega, šolski upravitelj Paternost Hinko in učiteljice: Mally Tončka, Matko Berta, Šavnik Renata ter Pipan Gabrijela iz Tržiča; šolski upravitelj Bertoncelj Josip iz Kovorja; učiteljica Schwickerter Jerica iz Trboj, Novak Alojzij, ravnatelj meščanske šole Ljubljana VII; učiteljica Zupančič Karolina iz Križ pri Tržiču, učiteljica Košar Ivana iz Šenčurja, učitelj Horvat Rudolf iz Škofje Loke, učitelj Štefe Janko in Pavlovec Milan iz Cerkev in učitelj Kregelj Mirko iz Železnikov; skupaj 530 Din; Vita Zupančič, strokovna učiteljica v Ljubljani, 10 Din članarine; Jakob Žebre, šolski upravitelj v pok. v Ljubljani, 10 Din članarine; Demšar Ivan, šolski upravitelj v Žabnici, 10 Din članarine. Prisrčna hvala! Letošnji prispevki znašajo 5818 Din.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani.

Frančiškanska ulica 5t. 6.

Ocene.

—k Stanko Premrl: Štirje ženski dvospredni spremiščevanje klavirja na besedilo Karla Široka. I. Pojdimo spat, 2. Starček rom na goro, Ježus je majhen, 4. Tri kaplice kriji. Ob dvajsetletnici društvenega obstoja založilo in izdalo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Vsako pomnoževanje prepovedano. Izdajo in litografiante glasove (soprani in alii) razpošilja založnik. Štiri ljubka, narodno nabožna besedila tržaškega pesnika Široka z melodijo, v narodnem tonu zloženo Premrlovo glasbo. Primerne so za izvajanje na koncertih, dobradošče bodo pa zlasti šolskim zborom, ker so lahke. Izdajo, ki je krasno litografiранa in ima mično zunanjø opremo toplo priporočamo v nakup pevskim zborom in šolskim vodstvom.

—k Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Izšla je junija Številka, v kateri je objavljena na šestih straneh E. Adamičeva balada za mešani zbor »Vragova nevesta« na narodno besedilo. »Zbori« so v kratkem času svojega obstoja nudili narodnikom izbrane teže in lahke pesmi za koncertne vzporedne. List se z bogat vsebine sam priporoča. Naročajte ga po dopisnicu na naslov pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani.

Iz naše stanovske organizacije.

Iz Poverjeništva UJU — Ljubljana.

POKRAJINSKA SKUPŠČINA V SOŠTANJU.

Delegati:

XVII. Dolenjelendavsko učiteljsko društvo:
Del.: 82. Peternel Ljudevit — Dol. Bistrica, 83. Novak Jože — Dolga vas — Nam.: 82. Cepuder Leo — Melinci, 83. Žerjav Albert — Turnišče.

XVIII. Ljubljansko okoliško društvo:
Del.: 84. Korbar Avgust — Gornja Šiška, 85. Urbančič Anton — Horjul, 86. Macarol Josip — Šmartno, 87. Vidmarjeva Bogomila — Moste. — Nam.: 84. Golé Josip — Št. Vid. 85. Trošt Fran — Dev. Mar. v Polju, 86, 87. —?

XIX. Ormoško učiteljsko društvo:

Del.: 88. Rajšp Josip — Ormož, 89. Porekar Vlado — Hum. — Nam.: 88. Brataničeva Franja — Ormož, 89. Megla Milan — Runc.

XXX. Šaleško učiteljsko društvo:

Del.: 90. Stopar Vinko — Velenje, 91. Tajnik Miloš — Šoštanj. — Nam.: 90. Vrečko Martin — Šoštanj, 91. Rakovec Iva — Velenje.

XXXI. Kranjsko učiteljsko društvo:

Del.: 92. Horvat Rudolf — Škofja Loka, 93. Rant Franc — Šmartno pri Kranju, 94. Završnik Stanko — Kranj. — Nam.: 92. Luznar Fran — Primskovo, 93. Piškova Franja — Kranj, 94. Malenšekova Marija — Predoselje.

Delegatov ni javilo še eno društvo, in pričakujemo, da stori to takoj, da bo stvar v redu.

Dolžnost vseh prijavljenih delegatov je, da pridejo na pokrajinsko skupščino, sodelujejo v odsekih in vztrajajo na delegacijskem zborovanju.

STALNI ČLANI ODSEKOV.

I. Stanovska politična odsek: Dostal Rudolf, Lapajne Josip, Rajšp Josip; namestnika: Jamšek Fran, Brinar Fran.

II. Gospodarski odsek: Fege Mirko, Voglar Fran; namestnika: Smajdek Ivan, Klemenčič Josip.

III. Kulturno-pedagoški odsek: Flerer Pavel, Šega Ivan, Karbaš Fran; namestnika: Šilih Gustav, Martinc Fran.

IV. Tiskovni odsek: Dimnik Ivan, Hren Anton, Zupančičeva Vita; namestnika: Hudě Drago, Môderndorfer Vinko.

V. Narodno-prosvetni odsek: Rus Vilibald, Plesničar Pavel, Godčeva Marija, Ločniškar Fran; namestnika: Grum Rado, Dominko A.

VI. Odsek za stanovski naraščaj: Luznar Mirko; Kožuh Mirko in Bračičeva Milka za Maribor; Škulj Andrej in Likozarjeva Anica za Ljubljano; namestniki: Alt Aleksander, Milčinski Angela, Legat Stanko, Waschettova Ilka.

VII. Odsek za obmejno šolsko društvo: Močnik Peter, Štravs Karel, Mencin Rudolf, Peternel Ludovik; namestniki: Lešnik M., Pučelik Mir., Mavrič K.

VIII. Stanovsko-obrambni odsek: Gnas Anton, Šumer Hinko, Knaflč Radoslav; namestnika: Ivanjšič Ljudevit, Majcen Mirko.

Dolžnost odsekovih članov je, da se udeleže pokrajinske skupščine in razprav v odsekih dne 4. julija dopoldne in popoldne. Ako kak član ne more priti na skupščino, naj pravočasno obvesti poverjeništvo, da vpovaliči namestnika.

Gibanje okrajin držav v Sloveniji.

Poročila:

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v sredo, dne 11. marca 1925 ob 10. uri v Radomljah. Od 77 članov jih je bilo navzočih 42.

Otvoritev. Predsednik tovariš Petrovčec je otvoril zborovanje ter pozdravil navzoče, imenoma okrajnega šolskega nadzornika Miroslava Pretnarja, tovariša Josipa Lapajneta in novo vstopivše člane.

Prebrali so se došli dopisi, izmed katerih je najvažnejši okrožnica društva za učiteljski naraščaj. Priporoča se članstvu vstop v to društvo, kateremu se plačuje mesečno 3 Din.

Nato se je prebral in odobril zapisnik občnega zabora.

Poročila. Tovariš Josip Lapajne je nato poročal o uspehu ankete za novi šolski zakon. Njegovim izvajanjem je učiteljstvo pazljivo sledilo in končno se je sprejelo soglasno nekaj izpreminjevalnih predlogov.

Za pomlad in poletje!

P. n. učiteljicam priporočamo ravnokar došle angleške in francoske novosti za letne kostume kakor: Etamin, Eponge, Frotir, Crepe, Voile de laine i. t. d.

Ugodni plačilni pogoji na obroke!

Na željo se pošljejo vzorci.

A. & E. Skaberne.

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Predlogi Na predlog tov. Tirana se je soglasno voli sledeći narodno-prosvetni odsek za kamniški okraj: Marija Rupnikova, Julij Mayer, Anton Arrigler, Ernest Tirau, Jelo Janežič.

Sklep. Končno se je tovariš predsednik zahvalil poročevalcu in zborovalcem ter zaključil zborovanje.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŽIŠKO DOLINO je zborovalo 4. aprila t. l. v Prevaljah.

Predavanje. Na željo zborovalcev se je obravnaval kot edini predmet projekt osnovnošolskega zakona. V svojem obširnem kritičnem poročilu se je dotaknil tov. Mencin vseh važnejših določb, zlasti vseh spornih in onih, ki jih moramo načelno pozdraviti ali odkloniti. Nato so se točko za točko v živalni debati prešetavali pomembnejši členi zakonskega projekta in stavili razni spreminevalni predlogi in zahteve. Omenjam, da so se zborovalci izrekli za pričetek šolske obveznosti z dovršenim 7 starostnim letom, za jasnejše določbe o ločitvi šolske od politične uprave, za razne dodatke in spremembe glede določb o sestavi šolskih korporacij, glede šolskih vrtov in upraviteljskih doklad, za disciplinski postopek, ki bi izključeval ministra prosvete kot prizivno inštanco in drugo.

Sklep. Po skoro peturni obravnavi šolskega zakona sta bila končno pri točki »Slučajnosti« še sprejeta dva predloga, kojih eden se izreka za brezplačno zdravljenje državnih uradnikov po uradnih zdravnikih v krajih, kjer ni javne bolnice in za pravico upokojencev do polovične voznine na državnih železničah, kojih drugi pa ugotavlja z ozirom na slučaj tov. Lešnika naše stališče napram premestitvam po čl. 71. urad. zakona in naroča odboru, da formulira to naše stališče v posebni resoluciji.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu Ob petdesetletnici IV. letnikov, pride na vrsto.

Odgovorni urednik: Franc Strukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

TOVARIŠICA-TURISTKA

bi hodila po planinah, in sicer kmalu po sklepu šole? Prijava z navedbo izhodišča je poslati na „Upravnštvo lista“.

HUMEKOVA ROČNA ŠOLSKA KNJIGOVEZNICA

je pravkar izgotovljena in opremljena z vsem orodjem in pripomočki, ki so potrebni za vezavo knjig.

Ročna šolska knjigoveznica je zložljiva v malem ročnem zaboljku in je zato posebno primerna za prenašanje iz kraja v kraj.

Ročna šolska knjigoveznica je opremljena v prvi vrsti za vezavo knjig v šoli, potom šolske dece, za rokotvorni pouk.

Ročna šolska knjigoveznica služi lahko tudi za rokotvorni pouk v lepenkarstvu, ker ima vse potrebno orodje tudi za to panogo rokotvorbe.

Knjigoveznica